

Sinopsi

Betty Elms (Naomi Watts), una jove aspirant a actriu, arriba a Los Angeles per convertir-se en estrella de cinema i s'allotja a l'apartament de la seva tia. Allà coneix l'enigmàtica Rita (Laura Harring), una dona que pateix amnèsia a causa d'un accident patit a Mulholland Drive. Les dues juntes decideixen investigar qui és la Rita i com va arribar-hi

Fitxa tècnica

Direcció:David Lynch
 Guió:David Lynch
 Música:.....Angelo Badalamenti
 Fotografia:Peter Deming
 País:Estats Units d'Amèrica
 Coproducció:..Estats Units-França
 Durada:147 minuts
 Any.....2001

Fitxa artística

Naomi Watts, Laura Elena Harring,
 Justin Theroux, Ann Miller, Robert Foster,
 Brent Briscoe, Jeannie Bates, Melissa George,
 Patrick Fischler, Dan Hedaya, Lori Heuring,
 Billy Ray Cyrus, Rena Riffel,
 Katharine Towne, Bonnie Aarons

Propera pel·lícula:
El verdugo
 8 de maig 2025

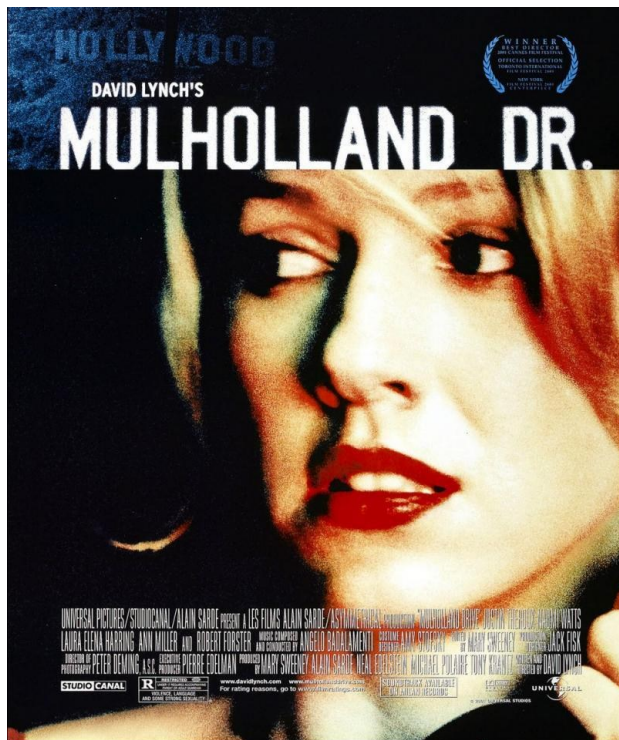
cineclub_sabadell

www.cineclusabadell.org

cinceclubsabadell@gmail.com

La tarda del 16 de gener estava sol a casa. Vaig entrar a Facebook per veure si hi havia noves publicacions d'algun dels perfils que segueixo. La primera que va aparèixer en el mur era de la pàgina oficial de David Lynch, la qual feia tres mesos que no n'actualitzava el contingut, amb un breu escrit de part de la família donant la notícia de la seva mort. Feia escassos minuts de la publicació i ja hi havia centenars de comentaris i milers d'emoticones de carones ploraneres.

El primer que vaig fer va ser enviar un whatsapp a l'Helena, com no. Amb ella, quan començàvem a sortir, vem desembrollar la trama de *Mulholland Drive*, 15 anys després d'haver-la visionat per primera i única vegada i haver-me quedat a quadres i meravellat a parts iguals. Amb ella, qui, poc després, decidiria portar per sempre més aquesta pel·lícula a la seva pell, vaig passar hores i hores redescobrint les misterioses causes de la mort de Laura Palmer i les extravagàncies dels habitants del seu poble, fins a delectar-nos, no fa gaire, amb la tercera temporada d'una sèrie imprescindible. Amb ella, qui per una festa es va

caracteritzar de "La mujer del leño" de *Twin Peaks* i va disfressar la nostra filla de llavors un any de (adorable) "leño", he inundat tantes vegades el menjador de casa amb les bandes sonores d'Angelo Badalamenti... Amb ella... Com volem que no m'afectés la seva mort?

És difícil explicar com podem sentir proper a algú tan llunyà a partir de la seva obra fins que ens adonem que aquesta ha estat estretament lligada a la nostra vida sentimental. Però en realitat a Lynch el vaig descobrir molt aviat, molt abans de conèixer a la meua parella i inclús de poder-me considerar cinèfil. Molt abans d'endinsar-me en els universos de Bergman, Antonioni o Godard, cineastes, tots ells també difunts, que ocupen un lloc destacadíssim en el meu particular panteó. Les seves morts no em van afectar gaire, ni de bon tros com la de Lynch, i no només perquè ell estigui vinculat a la meua relació amb l'Helena, sinó perquè no era algú fred i distant com em dona la impressió que van ser els altres. Lynch era de la conya, feia anys que es gravava diàriament fent un informe meteorològic d'un minut amb ulleres de sol i en to bromista.

M'encantaria haver pogut estar en un rodatge de Bergman, Antonioni o Godard, però encara m'hagués agradat més haver anat a beure uns vins amb Lynch, una de les seves passions.

Parlem una mica d'ell, va. Sens dubte, juntament amb Buñuel, David Lynch és el gran creador de somnis del cinema i, en aquest sentit, sovint s'empra el pensament psicoanalític per abordar les seves propostes oníriques. L'obra lynchiana flirteja amb la terminologia de Jacques Lacan, amb el creuament entre allò real, allò imaginari i allò simbòlic. A partir de *Carretera Perdida* (1997), cinta que inaugura una trilogia de narracions doblades, amb un anvers i el seu revers, els seus films juguen en tot moment amb aquests tres registres fins arribar al punt de ser difícil per a l'espectador comprendre on es troba. De fet, per provar d'"entendre" tant aquesta pel·lícula com *Mulholland Drive* (2001), *Inland Empire* (2006) i *Twin Peaks: the return* (2017), la tercera temporada, podem servir-nos d'una pregunta que formula el personatge interpretat pel propi director a l'esmentada sèrie: *We are like the dreamer who dreams and then lives inside the dream. But who is the dreamer?*

Els somnis estan dotats d'instabilitat i manca de concreció. No anirem desencaminats, doncs, si pensem que les imatges de Lynch s'encomanen d'aquestes propietats, si més no, de *Carretera perdida* cap endavant. Tal i com ens explica Santiago Fillol a l'assaig *Històries de la desaparición* (Shangrila Ediciones, 2016), les imatges de l'autor segueixen una lògica desfigurativa, semblen encaminar-se cap a la seva dissolució. Com si en el mateix moment que estan nai-

xent davant dels nostres ulls, ja estiguessin encaminant-se cap a la mort. Aquesta tendència culmina en el seu darrer llargmetratge, *Inland Empire*, la seva proposta més extrema tant narrativa com formalment. Aquí utilitza càmeres de vídeo de baixa resolució, fet que confereix un to desdibuixat als rostres; crea espais plans, mancats de profunditat de camp i matisos; i provoca la sensació constant d'es-tranyesa. El cineasta deia que no li interessava l'alta definició perquè hi havia massa informació en les seves imatges i que el registre de vídeo li recordava al 35 mm dels primers temps del cinema. Però les imatges d'*Inland Empire* semblen fins i tot prèvies a tot llenguatge.

David Lynch és mundialment conegut. A *Twin Peaks* va agafar els patrons típics de les telenovelles per afegir-hi ingredients propis del thriller, més el seu toc personal, i va enganxar a milers d'espectadors d'arreu, esdevenint tot un fenomen. Anys més tard, i amb una trajectòria més que consolidada, aquest outsider dins de Hollywood va decidir dinamitar la indústria. No va tenir prou amb posar en entredit la fàbrica dels somnis amb una pel·lícula, sinó que en va necessitar dues: *Mulholland Drive* i *Inland Empire*. Com he dit, cada vegada el seu estil es va anar radicalitzant més, allunyant-se de les convencions narratives i estilístiques, però tot i així, el seu nom ja era inesborrable. De fet, un amic a qui no li interessa el cinema em va dir que s'havia as-sabentat de la seva mort, per, acte seguit, preguntar-me quines pel·lícules havia dirigit. No en coneixia cap, ni tan sols *Twin Peaks*, però en canvi sabia que era un director i que feia "pel·lícules rares". El llegat de David Lynch és fàcil-

ment constatable dins del món del cinema, el qual està poblat de molts seguidors que li reten homenatge i d'alguns imitadors que és queden en això, vulgars imitadors. És molt difícil jugar a ser Lynch i sortir-ne ben parat. Però la seva ombra s'estén més enllà. He llegit que en la literatura (Bolaño a 2666, per exemple) i en les arts escèniques hi ha nombrosos casos. Alguns autors fins i tot l'han arribat a citar directament com a font d'inspiració, però com que no els conec de primera mà, no en parlaré. On em resulta més evident la seva influència és en la pintura, i no cal anar gaire lluny per trobar-ne exemples. En aquest sentit, algunes obres del sabadellenc Isidre Manils estan concebudes sota l'embruix de l'imaginari lynchian. Recordo un altre pintor català (diria que vallesà també) que havia pintat l'orella de *Terciopelo azul*, però ara no em ve el nom... En qualsevol cas, resulta estimulante veure que la pintura s'emmiralla en el cinema de Lynch, fent així el camí de tornada que ell mateix havia emprat inicialment, doncs la seva primera pulsio creati-va va ser de caràcter pictòric. I també va ser la seva última: en la intimitat dels darrers anys va tornar a dedicar llargues jornades a crear aquests quadres orgànics seus tan particulars, sempre cigarreta en mà.

Ja fa estona que m'he excedit del límit de paraules (Luis, disculpa'm). Només afegiré: Estimat David Lynch, quan m'arribi el moment, més tard que d'hora a poder ser, espero veure't a l'altra banda. Que el teu inconfusible tupè platejat guii el meu camí.

Pau J.R.

Cineclub de Sabadell - Abril 2025